

**Аб ЖКГ —
на высокім узроўні**

Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка 20 кастрычніка прыме ўдзел у пленарным пасяджэнні рэспубліканскага семінара «Аб удасканаленні і развіцці жыллёва-камунальнай гаспадаркі краіны, паведамляе прэс-служба кіраўніка дзяржавы.

На пасяджэнні плануецца ўсебакова разгледзець пытанні ўдасканалення і развіцця жыллёва-камунальнай гаспадаркі краіны. Размова ў тым ліку пойдзе аб рэалізацыі новых падыходаў па ўдасканаленні працы ў галіне, зніжэнні выдаткаў і павышэнні якасці абслугоўвання насельніцтва. Будзе прааналізавана і сусветная практыка арганізацыі кіравання жыллёвым фондам.

У мерапрыемстве ў Палацы Незалежнасці прымуць удзел каля 250 чалавек, у тым ліку найвышэйшыя службовыя асобы, кіраўнікі дзяржорганаў і арганізацый, прадстаўнікі мясцовых органаў дзяржкіравання.

Рэспубліканскі семінар пройдзе ў Мінску 19—20 кастрычніка. У першы дзень адбудзецца адкрыццё мерапрыемства, пройдуць практычныя заняткі, падчас якіх удзельнікі семінара змогуць азнаёміцца з вопытам арганізацыі работы па розных напрамках у сферы жыллёва-камунальнай гаспадаркі.

■ Парламенцкі дзённік

**На пляцоўцы
Міжпарламенцкага саюза**
Наша дэлегацыя завязвае кантакты з замежнымі калегамі

Парламентарыі Беніна зацікаўлены ў развіцці кантактаў з Нацыянальным сходам Рэспублікі Беларусь. Гаворка пра гэта ішла на сустрэчы членаў беларускай дэлегацыі з калегамі з Беніна, якая адбылася на палях 137-й Асамблеі Міжпарламенцкага саюза (МПС) у Санкт-Пецярбургу.

Як паведамілі ў прэс-службе Палаты прадстаўнікоў, з беларускага боку ў сустрэчы ўдзельнічалі намеснік старшыні Палаты прадстаўнікоў Баляслаў Пірштук, старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы Сяргей Рахманаў і намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па пытаннях экалогіі, прыродакарыстання і чарнобыльскай катастрофы Ала Навумчык. Парламенцкую дэлегацыю Беніна ўзначаліў старшыня Нацыянальнай асамблеі гэтай краіны Адрыен Хунгбеджы.

Парламентарыі Беніна выказалі сваю зацікаўленасць у наладжванні цесных двухбаковых адносін з Нацыянальным сходам нашай дзяржавы, адзначыўшы пры гэтым, што ўдзел у мерапрыемствах МПС з'яўляецца эфектыўным спосабам для дасягнення вынікаў. Баляслаў Пірштук падтрымаў гэтую ідэю і прапанаваў прапрацаваць пытанні аб магчымасці стварэння ў парламентах дзвюх краін груп дружбы, а таксама абмеркаванне візітаў па парламенцкай лініі. Асобную ўвагу Баляслаў Пірштук удзяліў развіццю ўзаемадзеяння па самым шырокім спектры пытанняў. Ён адзначыў, што Беларусь зацікаўлена ў надзейных партнёрах.

Надзея ЮШКЕВІЧ. *yushkevich@zviazda.by*

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

Міжнародны статус Кітая істотна ўзрос

Упэўненасць у гэтым выказаў старшыня КНР Сі Цзіньпін, выступаючы з дакладам на XIX з'ездзе Камуністычнай партыі Кітая, які адкрыўся ў Доме народных прадстаўнікоў у Пекіне.

Старшыня КНР адзначыў, што ў цяперашні час краіна ўступіла ў новую эпоху сацыялізму з кітайскай спецыфікай. Яшчэ ў першыя гады правядзення палітыкі рэформаў і адкрытасці КПК прапанавала ісці ўласным шляхам і пабудоваць сацыялізм з кітайскай спецыфікай. З тых часоў Кітай выйшаў у сусветныя лідары ў галіне эканамічнага і навукова-тэхнічнага развіцця, а таксама па абароннай і сукупнай моцы дзяржавы.

Кітайская нацыя, якая перажыла з пачатку перыяду новай гісторыі шматлікія бедствы, цяпер устала на ногі, павысіўся ўзровень дабрабыту людзей і ўзрос эканамічны патэнцыял, падкрэсліў Сі Цзіньпін. Зараз стаіць задача пабудовы да 2020 года сярэднезаможнага грамадства, а таксама пераходу да ўсебаковага будаўніцтва мадэрнізаваанай сацыялістычнай дзяржавы. «Гэта эпоха паступовага набліжэння Кітая да цэнтра міжнароднай арэны і бесперапыннага ўнясення краінай яшчэ большага ўкладу ў развіццё чалавецтва», — сказаў кітайскі лідар.

«Наша асноўная рэалія засталася нязменнай — мы па-ранейшаму знаходзімся і яшчэ працягчы час будзем знаходзіцца на пачатковай стадыі сацыялізму, застаецца нязменным і міжнародны статус Кітая як самай вялікай у свеце краіны, якая ідзе па шляху развіцця», — сказаў Сі Цзіньпін. Кітай мае намер і надалей ісці

па шляху мірнага развіцця і стымуляваць стварэнне супольнасці адзінага лёсу чалавецтва.

КС Малдовы абвінаваціў прэзідэнта ў парушэнні Канстытуцыі і прыгразіў імпічментам

Канстытуцыйны суд Малдовы ў аўторак, 17 кастрычніка, пазбавіў прэзідэнта краіны права блакіраваць прызначэнне службовых асоб, якія прапаноўваюцца кіруючай большасцю.

КС прыйшоў да высновы, што Дадон «парушыў Канстытуцыю і клятву прэзідэнта», і гэта можа стаць прычынай яго адстаўкі. Падставай для такога вердыкту стала адмова прэзідэнта падпісаць прызначэнне на пасаду міністра абароны Эўджэна Стурзы, чыю кандыдатуру вылучыла кіруючая Дэмакратычная партыя. Па рашэнні КС, цяпер подпіс прэзідэнта можа і не спатрэбіцца.

У Гарвардзе прадказалі смяротна небяспечную ўспышку на Сонцы

Даследчыкі з Гарвардскага ўніверсітэта сцвярджаюць, што ў наступным стагоддзі на Сонцы адбудзецца выбух, які абвернецца гібеллю мільёнаў жыхароў планеты.

Як паведамляе New Scientist, высновам аб непазбежным выбуху папярэднічалі шматгадовыя назіранні за Сонцам.

Ён выкліка, на думку вучоных, парушэнне ў рабоце энергетычных прадпрыемстваў, спадарожнікаў, інтэрнэту, а таксама знішчыць сістэму астуджэння атамных электрастанцый.

Пасля выбуху Сонца стане на 30% ярчэйшае, што разбурыць азоны пласт вакол Зямлі.

**МЕДЫЯЦЫЯ — ШАНЦ
ВЫЙГРАЦЬ ДЛЯ ЎСІХ**

З дапамогай медыяцыі — працэдуры пазасудовага пагаднення бакоў — можна будзе вырашаць школьныя канфлікты і дамаўляцца па крымінальных абвінавачваннях, дзе прадугледжана нязначнае пакаранне, а падстава для пачатку справы — заява фізічнай асобы. Пакуль у Беларусі найбольш перспектыўна медыяцыя працуе ў сферы сямейных праваадносін, бо гэта тыя канфлікты, якія людзі не вельмі хочуць агучваць у судзе, аднак і паміж сабой дамовіцца не могуць, расказаў пра магчымасці развіцця медыяцыі ў краіне міністр юстыцыі Беларусі Алег СЛІЖЭЎСКІ на міжнародным семінары «Судовая медыяцыя».

— Спосабы пазасудовага вырашэння канфліктаў існуюць даўно. Гэта і трацейскае правасуддзе, і дзейнасць былога рэспубліканскага працоўнага арбітражу, у рабоце якога назіраліся пэўныя элементы пасрэдніцтва пры вырашэнні працоўных спрэчак. Закон аб медыяцыі прыняты ў Беларусі ў 2014-м, аднак дагэтуль спектр галін, дзе яна можа прымяняцца, дастаткова вузкі, і мы працуем над яго пашырэннем, — падкрэсліў ён. — У 2018-м з дапамогай Дзіцячага фонду ААН (ЮНІСЕФ) пачнецца, напрыклад, пілотны праект па прымяненні медыяцыі ў некаторых школах.

■ Ёсць пытанне

**АДВЯЗАЦЬ РОСТ ЗАРОБКАЎ
АД ПРАДУКЦЫЙНАСЦІ ПРАЦЫ
прапануюць прафсаюзы ў асобных выпадках**

Ініцыятыва ўдасканаліць пастанову Саўміна №744 «Аб аплаце працы работнікаў» была агучана на пасяджэнні Нацыянальнага савета па працоўных і сацыяльных пытаннях. Як лічыць намеснік старшыні Федэрацыі прафсаюзаў Алена МАНКЕВІЧ, на пэўным этапе развіцця эканомікі закон выканаў сваю функцыю па стрымліванні неабгрунтаванага росту заробатнай платы, а сёння ўжо часта запавольвае развіццё прадпрыемстваў і рост заробкаў.

Спецыяліст тлумачыць, што на фактары, ад якіх залежыць выручка прадпрыемстваў, большасць добрасумленных работнікаў аб'ектыўна не могуць паўплываць у сілу сваіх службовых абавязкаў. А значыць у іх няма стымулу дасягаць максімальных вынікаў. Пастанова не ўлічвае і працэсаў мадэрнізацыі, калі для апрабачыі новых устаноў людзі прыняты ўжо сёння, а выхад гэтых устаноў на поўную моц з выпускам гатовай прадукцыі плануецца толькі праз пару гадоў.

Да 85% канфліктаў у краінах, дзе медыяцыя працуе даўно, вырашаюцца менавіта з яе дапамогай. Аднак казаць, што медыяцыя прымяняецца ў Беларусі паспяхова, яшчэ рана. У нашай прававой культуры і менталітэце вельмі вялікі ўзровень даверу да судовых рашэнняў. Наш чалавек, калі ўзнік канфлікт, павінен атрымаць судовое рашэнне, дакумент з пятчаткай. Такое становішча, вядома, не падштурхоўвае людзей да мірнага вырашэння спрэчак праз медыяцыю, перакананы Валерый МІЦКЕВІЧ, намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта:

— Заканадаўча замацоўваць прымяненне медыяцыі ў некаторых катэгорыях грамадзянскіх спраў памылкова. Наша задача — сфарміраваць у людзей гатоўнасць і патрэбнасць да прымірэння, — пагадзіўся з міністрам юстыцыі яго намеснік Мікалай СТАРАВОЙТАЎ. — Медыяцыя — спосаб урэгулявання спрэчкі, які дае яе ўдзельнікам унікальную магчымасць не згубіць усё, а захаваць партнёрскія адносіны.

Гаворачы пра вопыт медыяцыі ў Германіі, пасол Федэратыўнай Рэспублікі Германія ў Беларусі Петэр ДЭТМАР падкрэсліў, што ў нашай краіне «трэба выкарыстоўваць нямецкае права з улікам нацыянальных асаблівасцяў Беларусі, а не капіраваць адзін ад аднаго. Гэта станецца выйгрышным для абодвух бакоў».

Ірына СІДАРОК. *sidarok@zviazda.by*

■ Меркаванне

**БЕЛАРУСЬ —
УЗБЕКІСТАН:
ПЕРСПЕКТЫВЫ
СУПРАЦОЎНІЦТВА**

Падчас перамоў у Сочы Прэзідэнт Узбекістана Шаўкат Мірзіеёў і Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка абмяняліся ідэямі аб тэмпах і перспектывах развіцця беларуска-ўзбекістанскіх адносін. Беларускі лідар таксама атрымаў запрашэнне наведаць з візітам Узбекістан у 2018 годзе. Што з сябе ўяўляе Узбекістан сёння і якія перспектывы развіцця паўнавартаснага супрацоўніцтва?

Узбекістан з'яўляецца самай населенай краінай Цэнтральнай Азіі, больш за палову насельніцтва ўсяго рэгіёна, 33 мільёны чалавек, сканцэнтравана на яго тэрыторыі. Пры гэтым па памеры тэрыторыі Узбекістана далёка адстае ад населенага ў два разы менш Казахстана. Ён мае 448,978 км² на фоне 2 724,900 км² у Казахстана. У той жа час і наяўнай тэрыторыі хапае, каб зрабіць Узбекістан вельмі важнай краінай Цэнтральнай Азіі, у тым ліку з-за суседства з такой важнай для лёсаў рэгіёна краінай, як Афганістан.

Нельга не адзначыць і ролю Узбекістана ў справе забеспячэння рэгіянальнай бяспекі. Размешчаная на скрыжаваннях гандлёвых шляхоў дзяржава з'яўляецца жаданым маршрутам для наркагандляроў і тэрарыстаў. Больш за тое, ісламскія экстрэмісцкія групы, у тым ліку «Ісламскі рух Узбекістана» (ІРУ) і «Ісламская дзяржава» (ІД) хочуць дэстабілізаваць сітуацыю ў краіне і прыйсці да ўлады. Таму ў цеснай каардынацыі з зацікаўленымі краінамі Узбекістан актыўна ажыццяўляе меры па барацьбе з гэтымі выклікамі. Ажыццяўляецца таксама эфектыўнае ўзаемадзеянне ў барацьбе з іншымі сучаснымі выклікамі, транснацыянальнай злачыннасцю, а таксама ў сферы кібербяспекі.

Нельга не падкрэсліць і значэнне Узбекістана як рэсурснай базы для развіцця рэгіёна. Узбекістан з'яўляецца адным з ключавых пастаўшчыкоў уласнага прыроднага газу для велізарнай кітайскай эканомікі і дае сваю тэрыторыю для дастаўкі прыроднай сыравіны ў Кітай з іншых краін рэгіёна. Уклад у энергетычную бяспеку КНР, вядома ж, вельмі пазітыўна ацэньваецца яе кіраўніцтвам. Гэта стварае для Узбекістана дадатковыя магчымасці па паспяховым супрацоўніцтве з Кітаем, нягледзячы на адсутнасць агульнай мяжы. У прыватнасці, у найбліжэйшыя месяцы будзе ажыццяўляцца грандыёзны праект па развіцці шаўкаводства ва Узбекістане. Кітайскія партнёры паставяць у краіну 10 мільёнаў саджанцаў тутайніка трох сартоў, адпаведных кліматычным умовам Узбекістана.

Агульным фактарам для Беларусі і Узбекістана з'яўляецца адсутнасць выхаду да Сусветнага акіяна на ўласнай тэрыторыі. Гэта выклікае падобныя праблемы ў знешняй палітыцы і эканоміцы, паспяховае вырашэнне якіх важнае для нацыянальнай бяспекі абедзвюх краін і можа стаць дадатковым фактарам паспяховага ўзаемаразумення.

У сферы знешняга гандлю можна адзначыць пазітыўную тэндэнцыю апошняга года. У студзені—ліпені 2017 года тавараабарот дзвюх краін сур'ёзна вырас. Экспарт склаў 43 мільёны долараў (244 працэнты ад леташняга ўзроўню), імпорт таксама вырас на 18,4 працэнта. Вядома, гэта нашмат менш пікавых значэнняў 2012—2013 гадоў, калі гадавы экспарт беларускіх тавараў даходзіў да 90—95 мільёнаў долараў, але гэта ўжо крок у правільным кірунку.

Для развіцця вытворчай кааперацыі важнай можа стацца прапанова беларускага Прэзідэнта па выкарыстанні беларускіх тэхналогій у сферы перапрацоўкі бавоўны ў таварную прадукцыю на тэрыторыі Узбекістана. Цяпер беларуская прамысловасць ужо прадстаўлена на тэрыторыі краіны. У Ташкенце функцыянуе сумеснае прадпрыемства па зборцы тэхнікі «Амкадор».

Прыёмна таксама адзначыць, што ў лютым наступнага года ва Узбекістане пройдуць Дні культуры Беларусі. Гэта знак цікавасці і павагі да беларускага боку, які з'яўляецца добрай асновай для нарошчвання супрацоўніцтва па ўсіх кірунках. Пры гэтым адзначу, што культура самога Узбекістана значна паўплывала на сусветную цывілізацыю, з'яўляючыся адной з самых старажытных у Еўразіі. Бухара і Самарканд — прывабныя аб'екты для турыстаў усяго свету, ахвотных акунуцца ў атмасферу глыбокай гісторыі, што, несумненна, паспрыяе і развіццю турызму з Беларусі. Сур'ёзныя меры па развіцці турызму ў Беларусі, прынятыя ў апошнія гады, таксама дазваляць разлічваць на сустрэчную цікавасць з Узбекістана.

Несумненныя і перспектывы развіцця супрацоўніцтва ў адукацыйнай сферы. Тысячы студэнтаў з Туркменістана, якія навукаюцца ў Беларусі, павінны стаць добрай рэкламай для прыцягнення студэнтаў і з Узбекістана.

Сяргей КІЗІМА, доктар палітычных навук, прафесар Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь

